

NÁLEZ Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl dne 31. října 2001 v plénu o návrhu III. senátu Ústavního soudu na zrušení § 272 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, takto:

Ustanovení § 272 a § 276 věty čtvrté zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, se dnem 31. prosince 2001 zrušují.

Odůvodnění

I.

...

IV.

Dne 11. července 2001 byl Ústavnímu soudu doručen návrh Nejvyššího soudu na zrušení § 272 tr. řádu podaný podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, § 224 odst. 5 tr. řádu per analogiam a § 64 odst. 4 zákona č. 182/1993 Sb. Návrh vychází z usnesení Nejvyššího soudu z 26. června 2001 sp. zn. 11 Tz 106/2001, jímž bylo přerušeno řízení o stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti v neprospěch obviněného D. B. proti usnesení státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Děčíně z 19. prosince 2000 č. j. 2 Zt 897/2000-5 o postoupení trestní věci, a dle výše uvedených ústavních a zákonných ustanovení byla věc předložena Ústavnímu soudu.

Podle názoru senátu Nejvyššího soudu je institut stížnosti pro porušení zákona v rozporu s koncepcí demokratického právního státu, protože právo použít tohoto mimořádného opravného prostředku je svěřeno pouze do rukou představitele exekutivy - ministra spravedlnosti. Obviněný se nemůže domoci podání tohoto mimořádného opravného prostředku ve svůj prospěch ani v případech flagrantního závažného porušení zákona a je odkázán na rozhodnutí ministra spravedlnosti. Ten, až na ojedinělé výjimky plynoucí z rehabilitačního zákona, nemá povinnost tento mimořádný opravný prostředek použít. Je na jeho zvážení, zda došlo k porušení zákona a zda se jedná o tak závažné porušení, že vyžaduje zásah do principu stability soudního rozhodování. Senát Nejvyššího soudu konstatuje, že se jedná o institut, který by neměl mít místo v moderním trestním řádu. Všechny uvedené nedostatky dle jeho přesvědčení vystupují ještě víc do popředí u stížností pro porušení zákona podávaných v neprospěch obviněných, a to zejména v případech, kdy jsou tímto opravným prostředkem napadána meritorní rozhodnutí orgánů přípravného řízení. Senát Nejvyššího soudu proto dospěl k názoru, že existence tohoto institutu je popřením rovnosti všech účastníků řízení vyjádřené v čl. 37 odst. 3 Listiny a nerespektuje právo na spravedlivý proces garantované čl. 6 Úmluvy. Zákonnou možností Nejvyššího soudu zrušit v řízení o stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti v neprospěch obviněného pravomocné rozhodnutí vyšetřovatele nebo státního zástupce o zastavení trestního stíhání nebo postoupení věci jinému orgánu a přikázat orgánům činným v přípravném řízení, aby v trestním řízení pokračovaly, je navíc zásadním způsobem prolomena zásada obžalovací, jež je vůdčí zásadou trestního řízení v právním státě. Z uvedených důvodů není možno podle názoru senátu Nejvyššího soudu tolerovat institut stížnosti pro porušení zákona v neprospěch obviněného.

Usnesením z 10. října 2001 č. j. Pl. ÚS 19/01-6 Ústavní soud předmětný návrh senátu Nejvyššího soudu z důvodu litispendence dle § 35 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. odmítl a uvedl, že Nejvyšší soud jako oprávněný navrhovatel má podle § 35 odst. 2 zákona č. 182/1993

Sb. právo účastnit se jako vedlejší účastník jednání o dříve podaném návrhu vedeném pod sp. zn. Pl. ÚS 15/01.

Ze stejných důvodů Ústavní soud usneseními z 20. září 2001 č. j. Pl. ÚS 23/01-10, z 28. srpna 2001 č. j. Pl. ÚS 26/01-11, z 18. září 2001 č. j. Pl. ÚS 30/01-11 a 10. října 2001 č. j. Pl. ÚS 32/01-10 odmítl i svým obsahem analogické návrhy Nejvyššího soudu na zrušení § 272 tr. řádu, přičemž i v těchto věcech Nejvyšší soud jako oprávněný návrhovač má podle § 35 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. právo účastnit se jako vedlejší účastník jednání o dříve podaném návrhu vedeném pod sp. zn. Pl. ÚS 15/01.

V.

Dikce § 272 tr. řádu, ve znění pozdějších předpisů, jehož ústavnost je Ústavním soudem posuzována v řízení o kontrole norem, je následující:

"§ 272

(1) Nebyl-li zákon porušen v neprospěch obviněného, může Nejvyšší soud postupovat podle § 269 odst. 2 až § 271 jen tehdy, navrhl-li to ministr spravedlnosti ve stížnosti pro porušení zákona podané do šesti měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí a rozhodl-li Nejvyšší soud o této stížnosti do tří měsíců od jejího podání.

(2) Byla-li stížnost pro porušení zákona uvedená v odstavci 1 předložena do tří měsíců od jejího podání k rozhodnutí velkému senátu kolegia, může Nejvyšší soud postupovat podle § 269 odst. 2 až § 271 jen tehdy, rozhodl-li o této stížnosti do tří měsíců od jejího předání velkému senátu kolegia."

VI.

...

VII.

VII/a

Stížnost pro porušení zákona je dle § 266 a násl. tr. řádu mimořádným opravným prostředkem, jenž sluší toliko státu a jímž lze dosáhnout zrušení pravomocného rozhodnutí soudu, státního zástupce nebo vyšetřovatele. Nejvyšší soud, jenž je o stížnosti pro porušení zákona příslušný rozhodovat (§ 266 odst. 1 tr. řádu), a kromě oprávnění ve věci přijmout akademický výrok (§ 268 odst. 2 tr. řádu) je nadán i kompetencí kasační, resp. apelační (§ 269 odst. 2, § 271 tr. řádu), a to i v případě stížnosti podané v neprospěch obviněného (§ 272 tr. řádu).

Právní institut stížnosti pro porušení zákona byl zaveden do československého právního řádu přijetím zákona č. 87/1950 Sb., přejímán byl pak i do dalších kodifikací trestního procesu (zákon č. 64/1956 Sb. a zákon č. 141/1961 Sb.) a zůstal zachován i v právním řádu České republiky po roce 1993 (§ 266 a násl. platného tr. řádu).

Zákon č. 87/1950 Sb. přinesl opuštění předchozí koncepce demokratického trestního procesu a představoval převzetí sovětské totalitní koncepce stalinského ražení. Při projednání osnovy zákona Národním shromážděním dne 11. července 1950 v této souvislosti tehdejší ministr spravedlnosti Štefan Rais prohlásil: "Bylo-li nám dopřáno přispět k socialistickému budování naší vlasti vypracováním důležitých nových zákonů a mezi nimi trestních předpisů, tak především patří za to naše vřelé poděkování sovětské socialistické právní vědě a vynikajícím sovětským pracovníkům v oboru trestního práva. (Potlesk) Stejně jako v jiných oborech, rovněž v trestním právu patří sovětské vědě nesporné světové prvenství. Právníci Sovětského svazu pozvedli na nebyvalou výši a zpracovali nepřekonatelným způsobem problémy socialistického trestního práva a obohatili na podkladě učení marxismu-leninismu vědu o trestním právu o nové důležité poznatky, ke kterým měšťácká věda nikdy nedospěla a nemůže dospět a o jejichž vyřešení se již dnes ani nepokouší. Znalost sovětských zákonů a sovětské teorie byla nutným a základním předpokladem pro formulaci našich nových trestních zákonů, a bez ní by nám nebylo

možné v tak krátkém čase dokončit osnovy, které teď projednává Národní shromáždění. Je samozřejmé, že přitom bylo třeba navázat na náš dosavadní vývoj i na historické zkušenosti našeho pracujícího lidu. Třeba však zdůraznit, že podstata otázek, kterými se zabývá nové trestní právo, byla odhalena a vzorně zpracována ve zkušenostech Sovětského svazu. Výsledky legislativní práce na novém trestním právu jsou proto novým úspěchem nejen naší dělnické třídy, nýbrž i marx-leninského myšlení vůbec a socialistické vědy velikého Sovětského svazu zvláště." (viz www.psp.cz).

Zavedení institutu stížnosti pro porušení zákona v neprospěch obviněného v tr. řádu z roku 1950 bylo projevem posílení moci exekutivní vůči moci soudní (a to zejména prokuratury jako tzv. "strážce socialistické zákonnosti"). Vycházelo dále z nedůvěry ve spolehlivost justice v pozici represivního aparátu totalitního státu a představovalo instalování možnosti centrálním rozhodnutím dosáhnout revokace jakéhokoli pravomocného trestněprávního rozhodnutí, a to i v neprospěch obviněného.

Lze přisvědčit jak vyjádření předsedy Poslanecké sněmovny, tak ministra spravedlnosti, že problém ústavnosti institutu stížnosti pro porušení zákona byl opakovaně posuzován při polistopadových novelizacích tr. řádu, a dále byl výrazně kriticky reflektován i v teorii trestního práva procesního (viz např. P. Šámal, *Opravné prostředky v trestním řízení. Stížnost pro porušení zákona. Obnova řízení*. Praha 1999, s. 160 - 161).

VII/b

K ústavním principům tvořícím jeden z komponentů základního práva na spravedlivý proces patří i princip "rovnosti zbraní", resp. princip rovnosti příležitostí (čili princip rovnosti všech účastníků řízení) podle čl. 37 odst. 3 Listiny, čl. 96 odst. 1 Ústavy a čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Uvedený princip nabývá zvláštní důležitosti v řízení trestním, v němž je ve vztahu k obviněnému úzce spjat s právem na obhajobu, s právem skutkově i právně argumentovat a s právem vyjadřovat se ke všem prováděným důkazům. Princip rovnosti účastníků trestního řízení kromě funkce ochrany postavení obviněného, jemuž svědčí presumpce nevin, je dále součástí i celkové koncepce demokratického trestního procesu, jejímž výrazem je zásada **kontradiktornosti řízení**.

Princip "rovnosti zbraní" v trestním řízení se promítá do všech stadií trestního řízení, jakož i do všech jeho aspektů. Uplatňuje se jak v nalézacím, tak v přezkumném řízení, v obou pak v celém jejich rozsahu, zejména ale v řízení důkazním (při navrhování důkazů, právu vyjadřovat se k prováděným důkazům apod.). Princip "rovnosti zbraní" v trestním řízení není absolutní, obecně však platí maxima, dle níž státu ve srovnání s obviněným v žádném kontextu nepřísluší více práv, resp. výhodnější procesní postavení [srov. např. časové omezení oprávnění státního zástupce podat návrh na obnovu řízení v neprospěch obviněného dle § 279 písm. a) tr. řádu].

Princip "rovnosti zbraní" (čl. 6 odst. 1 Úmluvy) se výrazně promítl v dosavadní judikatuře Evropského soudu pro lidská práva. Lze jej v této souvislosti charakterizovat zejména tím, že dle názoru soudu jeho základem je myšlenka rovnosti, protože je srovnatelný s principem zákazu diskriminace dle čl. 14 Úmluvy. V trestním procesu nadto slouží ochraně obviněného, jemuž svědčí až do okamžiku jeho odsouzení presumpce nevin, a je úzce spjat s kontradiktorní povahou trestního řízení. (Viz zejména případy *Bönisch vs. Rakousko* a *Brandstetter vs. Rakousko* - doktrinární analýzu podává např. J. A. Frowein, W. Peukert, *Europäische Menschenrechtskonvention. EMRK-Kommentar. Kehl-Strassburg-Arlington 1996*, s. 219 a násl., M. de Salvia, *Compendium de la CEDH. Kehl-Strassburg-Arlington 1998*, s. 147 a násl.). Na rozdíl od všech ostatních opravných prostředků upravených v trestním řádu toliko stížnost pro porušení zákona přísluší pouze jedné procesní straně - státu. Pakliže stát jako procesní strana v trestním řízení (přičemž nelze považovat za rozhodné, který státní orgán ve kterém stadiu trestního řízení je oprávněn jeho jménem jednat) disponuje ve srovnání s obviněným dalším procesním prostředkem zakládajícím možnost dosáhnout zrušení pravomocného

rozhodnutí v trestní věci, nelze než z této skutečnosti dovodit dotčení práva obviněného na "rovnost zbraní" v trestním procesu, plynoucího z čl. 37 odst. 3 Listiny, čl. 96 odst. 1 Ústavy a čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Pokud by z uvedeného tvrzení bylo vyjmuto oprávnění podat stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného, a to z důvodu jeho chápání jako procesního výrazu určitého "dobrodiní", jenž v oblasti práva hmotného není způsobilý zasáhnout práva obviněného, výtka protiústavnosti se zužuje na institut stížnosti pro porušení zákona v neprospěch obviněného.

V období před přijetím trestního řádu č. 87/1950 Sb. platný trestní řád (zákon č. 119/1873 ř. z., ve znění pozdějších předpisů) znal v rámci soustavy mimořádných opravných prostředků institut zmateční stížnosti pro zachování zákona, jenž "v zájmu jednotnosti práva" umožňoval "generálnímu prokurátorovi právo z moci úřední nebo z příkazu ministra spravedlnosti dovolati se rozhodnutí nejvyššího soudu o otázce, zda určitým 1. rozsudkem, 2. usnesením nebo 3. postupem trestního soudu (nebo státního zastupitelství) byl porušen zákon" (J. Kallab, Učebnice trestního řízení. Brno 1930, s. 207). Rozhodnutí nejvyššího soudu však zpravidla nemělo účinku na obžalovaného, šlo "jen o autoritativní rozřešení sporné snad právní otázky, aniž soudy by byly vázány míněním nejvyššího soudu vzíti za své" (tamtéž, s. 208). Důsledky pro obviněného ve formě reformace anebo kasace byly právní úpravou zmateční stížnosti pro zachování zákona (§ 292 zákona č. 119/1873 ř. z., ve znění pozdějších předpisů) předvídaný výjimečně, a to toliko ve prospěch obviněného v případě jeho odsouzení k trestu. Z naznačené rekapitulace plyne, že právní úprava obsažená v předúnorovém trestním řádu v řízení o zmateční stížnosti pro zachování zákona podané v neprospěch obviněného umožňovala přijetí toliko akademického výroku za účelem sjednocování judikatury při řešení dané právní otázky, nepřipouštěla ale nepříznivé kasační, resp. reformační účinky pro obviněného. Takto koncipovaná stížnost pro zachování zákona platí v Rakouské republice až do současnosti.

V základním mezinárodním srovnání k institutu stížnosti pro porušení zákona, jenž je k dispozici toliko jedné procesní straně, státu, a jenž může směřovat v neprospěch obviněného proti pravomocným rozhodnutím soudů, jakož i orgánů přípravného řízení, nelze najít paralelu. Toliko ilustrativně lze v této souvislosti zmínit kupř. právní úpravu německou. Soustava opravných prostředků zakotvená v platném trestním řádu (zákon č. 253/1877 RGBl., ve znění pozdějších předpisů) zahrnuje instituty stížnosti, odvolání, revize a obnovy řízení, jež plně odpovídají požadavkům plynoucím z čl. 6 Úmluvy, tj. i principu "rovnosti zbraní".

Relevance výtky neakceptování principu "rovnosti zbraní" vystupuje pak ještě naléhavěji v případech možného uplatnění stížnosti pro porušení zákona v neprospěch obviněného proti rozhodnutím orgánů činných v přípravném řízení (kupř. proti rozhodnutí vyšetřovatele, resp. státního zástupce o zastavení trestního stíhání). K vůdčím zásadám trestního řízení v právním státu, a to od dob osvícenství, patří zásada obžalovací, resp. akuzační (§ 2 odst. 8 tr. řádu), již byla v trestním procesu překonána a nahrazena zásadou inkviziční. Dle **zásady obžalovací** nezbytnou součástí demokratického trestního procesu, respektujícího hodnoty nezávislosti soudního rozhodování, je **institucionální oddělení procesních funkcí přípravy a podání obžaloby a rozhodování o vině a trestu mezi různé procesní subjekty. Z hlediska ústavního pak tato zásada plyne z čl. 80 odst. 1, čl. 90 Ústavy a čl. 40 odst. 1 Listiny.** Je-li Nejvyšší soud v řízení o stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti v neprospěch obviněného proti pravomocnému rozhodnutí vyšetřovatele, resp. státního zástupce o zastavení trestního stíhání dle § 272 tr. řádu oprávněn takovéto rozhodnutí zrušit a orgánům činným v přípravném řízení přikázat, aby v trestním stíhání pokračovaly, pak nelze toto oprávnění kvalifikovat jinak než jako ústavně rozporný průlom do kautel spojených se zásadou obžalovací v trestním řízení. Orgán, jemuž věc byla přikázána, je přitom podle § 270 odst. 4 tr. řádu vázán právním názorem, který vyslovil ve věci Nejvyšší soud, a je povinen provést procesní úkony, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil. Nejvyšší soud tímto významně ovlivňuje skutečnosti, z nichž podání

obžaloby vychází, a tím i zásadu obžalovací. V této souvislosti nutno poukázat i na trvalý nárůst počtu i poměr podaných stížností proti rozhodnutí v přípravném řízení.

Poukazuje-li se ve vyjádření ministra spravedlnosti na pozitivní efekty institutu stížnosti pro porušení zákona v neprospěch obviněného v kontextu vyrovnání se s obdobím totalitní zvlá, nutno konstatovat následující:

Novela tr. řádu č. 265/2001 Sb. zavádí institut dovolání v neprospěch obviněného, jímž lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé a jenž je svěřen nejvyššímu státnímu zástupci [§ 265a odst. 1, § 265d odst. 1 písm. a) tr. řádu, ve znění zákona č. 265/2001 Sb.]. Ve vztahu k pravomocným usnesením nižších státních zástupců o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci pak novela zavádí oprávnění nejvyššího státního zástupce tato rozhodnutí rušit pro jejich rozpor se zákonem (§ 173a, 174a tr. řádu, ve znění zákona č. 265/2001 Sb.). Ke dni účinnosti novely tr. řádu provedené zákonem č. 265/2001 Sb., tj. k 1. lednu 2002, se tím vytváří právní mechanismus, jenž umožňuje státu efektivně uplatnit veřejný zájem na dosažení účelu trestního řízení, zároveň ale dostát požadavkům plynoucím pro řádný proces z čl. 37 odst. 3 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy, tj. zejména požadavku rovnosti účastníků řízení (požadavku "rovnosti zbrání"). Odložením derogačního účinku nálezu Ústavního soudu ke dni 31. prosince 2001 pak v právní úpravě z hlediska analyzovaného účelu mimořádného opravného prostředku nevzniká žádná mezera.

V uvedeném kontextu nutno poukázat na skutečnost, že otázkou rovnosti účastníků trestního řízení a hledisky jejího možného omezení v neprospěch obviněného se Ústavní soud obsáhle zabýval ve věci sp. zn. Pl. ÚS 4/94 (Sb. n. a u., sv. 2, s. 57 a násl.; vyhlášen pod č. 214/1994 Sb.). V souvislosti s ústavností institutu anonymních svědků v trestním řízení konstatoval: "Smyslem práva na veřejné projednání věci, ve spojení s právem vyjádřit se ke všem prováděným důkazům, je poskytnout obžalovanému v trestním procesu možnost verifikace důkazů, směřujících vůči němu, a to před tvář veřejnosti. Tato verifikace v případě svědecké výpovědi obsahuje dva komponenty: prvním je prověření pravdivosti skutkových tvrzení, druhým je potom možnost prověření věrohodnosti svědka. Instituce anonymních svědků tudíž omezuje možnost obžalovaného verifikovat pravdivost vůči němu směřující svědecké výpovědi, protože vylučuje možnost vyjádřit se k osobě svědka a k jeho věrohodnosti. Omezuje tedy jeho práva na obhajobu, je v rozporu s principem kontradiktornosti procesu, s principem rovnosti účastníků. ... K omezení základních práv či svobod, i když jejich ústavní úprava omezení nepředpokládá, může dojít v případě jejich kolize. Základní je v této souvislosti maxima, podle které základní právo či svobodu lze omezit pouze v zájmu jiného základního práva či svobody. ... Vzájemné poměrování ve vzájemné kolizi stojících základních práv a svobod spočívá v následujících kritériích: Prvním je kritérium vhodnosti, tj. odpověď na otázku, zdali institut, omezující určité základní právo, umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (ochranu jiného základního práva). ... Druhým kritériem poměrování základních práv a svobod je kritérium potřebnosti, spočívající v porovnávání legislativního prostředku, omezujícího základní právo, resp. svobodu s jinými opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod. ... Třetím kritériem je porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv."

Z pohledu naznačených kautel principu proporcionality institut stížnosti pro porušení zákona v neprospěch obviněného prolamující základní práva plynoucí z ústavního principu rovnosti neobstojí. Jakkoli sleduje jako svůj cíl ochranu veřejného zájmu na spravedlivém potrestání pachatele trestného činu, a tím princip panství práva, nesplňuje podmínku potřebnosti, tj. podmínku spočívající v porovnání legislativního prostředku omezujícího základní právo, resp. svobodu s jinými opatřeními umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod. Tato skutečnost vystupuje zvláště významně do popředí v souvislosti se zavedením mimořádného opravného prostředku - dovolání - v trestním řízení novelou tr. řádu č. 265/2001 Sb.

V souvislosti s proklamovaným účelem výjimečnosti institutu stížnosti pro porušení zákona v neprospěch obviněného nutno poukázat i na statistickými údaji prokázanou stoupající tendenci zvyšování poměru podaných stížností v neprospěch obviněných.

Dopadá-li zrušení § 272 tr. řádu nejen na případy porušení zákona ve prospěch obviněného, ale i na všechny další případy, kdy zákon nebyl porušen v neprospěch obviněného, ale byl porušen u dalších osob, v jejichž prospěch či neprospěch byla stížnost podána, a soud shledá, že zákon byl porušen v neprospěch nebo ve prospěch takové jiné osoby než obviněného (např. zúčastněné osoby, znalce v souvislosti se znalečným, obhájce v souvislosti s jeho odměnou a hotovými výdaji apod.), pak by dle názoru ministra spravedlnosti tyto případy nebyly nadále stížností pro porušení zákona řešitelné, přičemž by je nebylo možno řešit ani dovoláním. Tato okolnost na důvodnosti zrušení institutu stížnosti pro porušení zákona v neprospěch obviněného však nic nemůže změnit. Žádný právní řád není a nemůže být z hlediska soustavy procesních prostředků k ochraně práv, jakož i z hlediska soustavy uspořádání přezkumných instancí budován ad infinitum. Každý právní řád přináší a nutně musí přinášet i určitý počet chyb. Účelem přezkumného, resp. přezkumných řízení může reálně být takováto pochybení aproximativně minimalizovat, a nikoli bezesbytku odstranit. Soustava přezkumných instancí je proto výsledkem poměřování na straně jedné úsilí o dosažení panství práva, na straně druhé efektivity rozhodování a právní jistoty. Z pohledu tohoto kritéria je zavedení mimořádných opravných prostředků, čili prodlužování řízení a prolomení principu nezměnitelnosti rozhodnutí, která již nabyla právní moci, adekvátní toliko v případě důvodů výjimečných. Za takové nelze pak označit ty, jež v této souvislosti uvádí ministr spravedlnosti ve svém vyjádření.

Vycházejí ze všech uvedených důvodů, dospěl Ústavní soud k závěru, že § 272 tr. řádu, ve znění pozdějších předpisů, je v rozporu s čl. 37 odst. 3 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy v souvislosti s jím založenou možností rušit v neprospěch obviněného i pravomocná rozhodnutí v přípravném řízení, rovněž i s čl. 80 odst. 1 a s čl. 90 Ústavy a s čl. 40 odst. 1 Listiny, pročež plénem Ústavního soudu rozhodlo o jeho zrušení. Ústavní soud v tomto kontextu připomíná, že zrušením § 272 tr. řádu se ruší toliko kasační a apelační pravomoc Nejvyššího soudu v řízení o stížnosti pro porušení zákona podané v neprospěch obviněného, neruší se ale řízení jako takové, tj. neruší se možnost přijmout v dané věci akademický výrok za účelem sjednocování judikatury pro futuro (§ 268 odst. 2 tr. řádu).